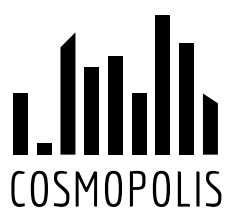

VZPOMÍNKY PLNÉ VŮNÍ

*Fiona
Schneiderová*

*Fiona
Schneiderová*

VZPOMÍNKY PLNÉ VŮNÍ

Přeložila Lucie Libovická

Copyright © Fiona Schneider, 2024

First published as THE PARIS AFFAIR in 2024 by Michael Joseph. Michael Joseph
is part of the Penguin Random House group of companies.

Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2025

Translation © Lucie Libovická, 2025

Cover photo © Magdalena Russocka / Trevillion Images

ISBN 978-80-271-5200-1

Prolog

Lisette

Srpen 1942 – Paříž

Lisette zavřela dveře a přitiskla čelo na dřevo. V úzké chodbě bytu byla tma. Kůže jí dosud voněla po Christophově kolínské – s dřevitým kouřovým nádechem a bergamotem. V ústech jí přetrvávala chuť posledního polibku, vřelého a plného touhy..., ale teď byl pryč.

Její snění přerušil výbuch bomby. Musí rychle přemýšlet. Christoph se vrátí ještě před rozbřeskem, aspoň jí to slíbil. Zvedla tašku a nádobu s *Eintopf mit Bohnen und Kartoffeln*¹, prošla bytem, a když mýjela dveře do ložnice, odvrátila pohled. Ale její tělo si všechno pamatovalo: teplo jeho kůže, jeho rty, jež jí klouzaly po těle níž a níž.

Lisette vydechla. Vzpomínat ničemu nepomůže. Zklidnila dech. Na tyto okamžiky je přece vycvičená. V podobných situacích není čas na emoce, a právě city ji přivedly do téhle šlamastyky.

V obývacím pokoji chytla chvějícími se prsty zatemňovací závěs a od-táhla ho ke straně. Střechy se v měsíčním světle perleťově leskly. Nízko na obloze přeletěla formace letadel. Našla pohledem zdroj zvuku, letadla mířila na západ, směrem na Boulogne-Billancourt. Vybuchla další bomba, tentokrát hlasitěji. Trhla sebou a rozbušilo se jí srdce. Nepřirozené záblesky rozjasnily nebe. Moc času už nezbyvá.

Dveře kuchyně se otevřely. Zavrzaly, a to ji vylekalo. Ve dveřích stál mladý muž s hustými vlasy. Oddechla si. Samozřejmě, Jacques. Zapomně-la na to, že je tady. Když ho onehdy krátce zahlédla, připadal jí mladší, teď odhadovala, že je mu něco přes dvacet. Přišel k oknu, mírně kulhal.

---

¹ Ajntopf s fazolemi a brambory (pozn. překl.)

„Co budeme dělat?“ zašeptal francouzsky.

Položil svou otázku hlubokým hlasem, ve kterém však zaznamenala chvění. Lisette si vzpomněla na tu účtenku. „Jacquesovi M.“ Christoph mu pomohl dostat se do bezpečí. Nemůže ho tu nechat.

„Jsi dost silný na delší cestu?“ zeptala se.

Jacques vypnul hruď. „Jasně.“

„V tom případě bychom měli odejít,“ řekla. „*Maitenant*.“² Když ta slova vyslovila nahlas, uvědomila si, jak moc jsou pravdivá.

Rychle počítala. Ve spíži bylo dost jídla na pár dní. Kvůli bombardování budou dnes v noci ulice Paříže vylištěné. Lisette znala tajné cesty a dveře, na které se dalo bezpečně zaklepat. Dokáže je dostat pryč.

„A co Christoph?“ Jacques pohodil hlavou směrem ke dveřím.

Lisette píchlo u srdce. Bylo nebezpečné napsat mu vzkaz, nesmí po sobě a Jacquesovi zanechat nejmenší stopu. Christoph by situaci jen zkomplikoval. Teď byl ideální čas vyrazit. Kousla se do rtu. Christophovi to zlomí srdce, ale copak má jinou možnost?

Explodovala další bomba, tentokrát blíž. Oba sebou trhli. Nosníky Eiffelovy věže se v záři výbuchu krátce zaleskly.

Jacques se otočil k Lisette. „Vážně chceš jít v tomhle ven?“

Lisette pokrčila rameny. „Myslím, že nemáme na výběr. Chtěl bys snad zůstat tady?“

Jacques se rozhlédl po bytě, promnul si strniště na bradě a letmo se usmál. „Ne, radši využiju šanci odejít s tebou.“

Lisette přikývla. Zatáhla závěsy a pohlédla na tašku. Christoph do ní sbalil její kuchařku a pár kousků oblečení. Nic jiného. Zůstala v ní spousta místa na konzervy a hrnec s eintopfem. Při pomýšlení na cestu, která je čekala, její odhodlání mírně ochablo. *Má lásko, doufám, že pochopíš, proč jsem musela odejít.*

---

² Okamžitě (pozn. překl.)

1

Julia

Květen 2002 – Londýn

Hlediště ve Wigmore Hall bylo prázdné. Julia sevřela područku červeného sametového křesla a doufala, že ji to ticho uklidní. Zavřela oči a snažila se v duchu si přehrát Beethovenovu *Polonézu C dur*, ale nedařilo se jí to.

Pod balkonem, na němž seděla, zabzučel vysavač a ticho prolomil. Znovu zaslechla matčin hlas: „Není čas jen tak posedávat. Na koncert se musíš připravit.“

Byla připravená. Prošla obvyklým rituálem – prostudovala si partituru, přišla včas, vyzkoušela si klavír, poseděla v hledišti – udělala všechno do puntíku jako vždycky. Jenže dnes bylo něco jinak. Dnes jí krev v žilách vibrovala jako křídla ptáka uvězněného za sklem.

Už zde hrála mnohokrát, rok co rok se tu snažila uspět v národních klavírních soutěžích. Nyní tu byla v rámci koncertního turné, které zorganizoval Sebastian. Nervozitou se jí sevřel žaludek. Julia otevřela oči a vstala. Sklopné sedadlo se s bouchnutím zvedlo. Už brzy dorazí publikum.

Její kabelka ležela v salonku pro hudebníky tam, kde ji odložila, i noty, připravené k tomu, aby si je naposledy prošla. Už dýchala volněji. Vyhýbala se pohledu na ostatní účinkující a na fotografie klavíristů, kteří zde hráli před ní: Daniela Barenboima, Edwina Fischera, Angely Hewittové. Byla z nich nervózní.

„Jak se cítíš?“ zeptal se jí Sebastian. Přešel přes salonek. Na sobě měl oblek s jemným proužkem a bílou košili. Díky bohu: je tady. To ji trochu uklidnilo. „Jsi připravená?“

„Skoro.“ Julia protřepala záhyby svých saténových šatů. „Jsou moc dlouhé.“

„To by mohly vyřešit podpatky,“ poradil jí Sebastian s úsměvem.

Sedl si. Utěšovalo ji, že jsou si tak blízcí, pomáhala tomu i skutečnost, že byli téměř stejně staří. Byla prvním umělcem, s nímž před šesti lety podepsal smlouvu, to jí bylo pouhých jednadvacet. Přiletěl tehdy do Bonnu na její recitál, aby ji slyšel hrát. Její vystoupení málem skončilo katastrofou, ale Sebastian naštěstí slyšel dost na to, aby došel k rozhodnutí, že ji chce zastupovat. Byl jedním z nejmladších manažerů v agentuře.

„Na šaty se teď vykašli,“ řekl a prohlédl si ji od hlavy k patě. „Vypadáš úchvatně.“

„Sebastiane...“

Uhladil si manžety. „Vždyť je to pravda, copak ti to nemůžu říct? Zrovna dneska večer se hodí, že ti to tak báječně sluší. Je to další krok na cestě ke královně Alžbětě.“

„Já vím, nepřipomínej mi to pořád.“ Soutěž královny Alžběty Belgické v Bruselu byla jednou z nejprestižnějších mezinárodních klavírních soutěží na světě. Všichni se shodovali na tom, že Juliina hvězda je na vzestupu. Jenže jak stoupala výš, vzduch tam byl čím dál řidší a chladnější a Julii se občas při pomýšlení na to, co všechno to obnáší, zatočila hlava.

Sebastian do ní šťouchl a zasmál se. „No tak, neříkej mi, že jsi nervózní. Taková ostrílená umělkyně jako ty.“

Julia se přinutila k úsměvu. „Samozřejmě, že ne. Nemůžu se dočkat, až budu hrát.“

Sebastian natáhl ruku. „Pojď, odvedu tě na pódium.“

Vedl ji salonkem pro účinkující ke dveřím na jeviště. Teplo jeho dlaně na kříži a černé opony po straně jeviště jí pomohly se soustředit. Za pár vteřin bude na pódii.

„Nezapomeň, že je musíš oslnit,“ nabádal ji Sebastian. Přitáhl si její ruku ke rtům, a než stihla zaprotестovat, jemně ji políbil. Dveře se otevřely a ona vešla na jeviště do záře reflektorů.

Postavila se čelem k publiku a uklonila se. Zazněl potlesk. Sevřel se jí žaludek. Posadila se na stoličku ke klavíru. Nástroj značky Steinway se krásně leskl. *Toble* všechno už důvěrně znala.

Potlesk utichl. Nezapomeň, že je musíš oslnit, kladl jí na srdce Sebastian. Dělal to většinu svého života: svým uměním vyvolávala slastné povzdechy. Bylo to návykové a *děsivé* zároveň. Dnešní večer nebyl výjimkou.

Začala hrát. Z jejích prstů se linuly úvodní takty Beethovenovy *Polonézy*. Možná to nakonec dobře dopadne.

S tímto pocitem se nedalo nic srovnat. Byla sama v moři hudby. Její tělo se kolébalo na vlnách, nadnášené melodií. Před ní se objevovaly noty a její ruce jako kouzlem věděly, na kterou klávesu udeřit.

Vtom náhle, bez varování, Julii ztuhly prsty. Zpočátku to bylo sotva postřehnutelné. Hrála dál, natahovala dlaň přes oktávy a protančila hudebními frázemi. V duchu jí probleskovaly noty, ale prsty s nimi nestíhaly držet krok.

V uších jí šuměla krev. Úlomky melodie se tříštily a rozpadaly. Bez ohledu na to, jak moc se snažila, hudba se hroutila, přímo tady, přede všemi. Spustila ruce z klávesnice.

Srdce jí bušilo tak silně, že jí mohlo vyskočit z hrudi. Nedokázala hrát před publikem a nedokázala se nikomu podívat do očí.

Vyběhla z jeviště a zakopávala přitom o lem svých šatů. Musí se odsud dostat pryč. Rozrazila požární dveře a utekla ven.

„Julie.“ Sebastian jí následoval na nádvoří. „Proboha, jsi v pořádku?“

„Nevím. Omlouvám se. Nedokážu...“ Dmula se jí prsa. Spustil se déšť, roztrásla se.

„Co se stalo?“ chtěl vědět.

Neměla odvalu mu přiznat, že jí ruce selhaly už jednou předtím, během cvičení před dvěma týdny. Zatlačila tu událost do kouta své mysli a doufala, že už se to nebude opakovat, ale teď... Přepadla ji panika. „Nemůžu se tam vrátit.“

Dotkl se její paže. „Dobře, uklidni se,“ konejšil ji. „Podle mého názoru si člověk může dovolit jednou chybovat, jen mě to udivuje, protože u tebe je to poněkud nezvyklé.“

Julia se snažila zadržet slzy. V žádném případě nesmí dopustit, aby jí tenhle večer zničil kariéru. „Slibuju, že se to už nebude opakovat.“ Ale i poté, co ta slova řekla nahlas, věděla, že to nemůže ovlivnit.

Sebastian jí stiskl ruku. „Dojdu ti pro kabelku a zavolám taxi.“

Nepřestávalo pršet a déšť jí promáčel šaty. Jako zdáli slyšela dalšího klavíristu. Hrál Chopina: dokonale a bezchybně. Z nádhery té hudby jí rozbolelo srdce.

Fischkotelett

1 velká treska
1 ušlehané vejce
4 lžíce strouhanky
po 1 lžičce soli a pepře
1 lžíce pokrmového tuku
3 lžíce hořčice

1. Tresku vykostěte a nakrájejte na filety.
2. Ušlehejte vejce a obalte v něm rybu z obou stran.
3. Obalte rybu ve strouhance.
4. Okořeňte ji solí a pepřem.
5. Osmažte ji na tuku, až je z obou stran dozlatova.
6. Podávejte ji s hořčicí.

2

Julia

Květen 2002 – Londýn

Juliin pokus uvařit něco k jídlu skončil katastrofou. Fazole vykypěly, a tak neobratně otírala omáčku z plotýnky. Už poněkolikáté si procházela Beethovenovu partituru a místo toho, aby se věnovala vaření, snažila se přijít na to, proč ten koncert tak pokazila. Dokonce i rybí prsty, které koupila v supermarketu, spálila na uhel.

Vchodové dveře se s cvaknutím otevřely. Hodila hadr do umyvadla. Už jsou zpátky.

„Co se tu proboha stalo?“ Anna položila kabelku na stůl. Její dcera Daisy zírala na ten nepořádek s vytřeštěnýma očima. „Měla bys odpočívat, zlatíčko.“

„Chtěla jsem připravit svačinu pro svou neteř a úžasnou starší sestru,“ vysvětlila Julia. „Obávám se, že se mi to vymklo z rukou.“

Daisy se zkoumavě podívala na svou matku. „Nemusím to jíst, že ne?“ ujišťovala se.

„Běž se dívat na televizi,“ vyzvala ji Anna. „Přinesu ti svačinu.“

Julii se vytvořil knedlík v krku. Už uběhly tři dny od chvíle, kdy utekla z Wigmore Hall, a přes všechno, co pro ni sestra udělala, Julia nesvedla ani uvařit. Oči se jí naplnily slzami.

„Ach, zlatíčko, jen klid.“ Anna ji objala a její hrubě pletený svetr pošimral Julii na tváři. „V poslední době prožíváš těžké období, trápí tě ty ruce.“

„Moc se bojím, že se to bude opakovat.“

„Já vím.“ Anna odhrnula Julii vlasy z čela a povzdechla si. „Odkakživa ses chtěla prosadit. Už když táta odešel, začala ses velmi intenzivně věnovat klavíru. Bylo ti teprve sedm, byla jsi jen o něco starší než Daisy.“

„Nejspíš proto, že jsem chtěla rozptýlit maminku,“ poznamenala Julia. „Jen si pomysli, Anno, jak moc by byla zklamaná, kdyby mě teď viděla.“

Anna si povzdechla. „Podle mého názoru ji nedokázalo potěšit vůbec nic. Zahorěla, nedokázala se vyrovnat s tím, že táta odešel.“

„Možná by se cítila líp,“ dumala Julia, „kdyby s námi udržoval kontakt.“

Anna znepokojeně stiskla Julii ruku. „To opravdu nedokážu říct.“

Julia si otřela oči a pokusila se vzchopit. Nechtěla, aby si o ni Anna dělala starosti.

„Budu v pohodě,“ řekla. „Za pár týdnů je koncert v Praze, pak v Salcburku. Sebastian si myslí, že ten koncert ve Wigmore Hall můžu hodit za hlavu.“

Pohlédla na své dlouhé prsty a hranaté dlaně. Navenek se zdálo, že je s nimi všechno v pořádku. O tom, že se její obtíže s prsty opakují, se Sebastianovi nezmínila, pouze Anně.

„Co kdyby sis teď od klavíru na nějakou dobu odpočinula a dělala něco jiného? Můžeš se věnovat třeba malování nebo zahradničení. Probaha, taky by ses mohla konečně naučit vařit.“ Anna se zachichotala.

„Nemám čas učit se vařit,“ namítla Julia s úsměvem. Vaření nikdy nebylo její silnou stránkou. „Nezapomeň, že letošní rok je pro mě důležitý. Koná se ta velká klavírní soutěž.“

„Ale musíš si dát pauzu, sestřičko,“ přemlouvala ji Anna a zamračila se. „Vloni po mamčině pohřbu mě Jake přinutil vzít si volno. Udělalo mi to sakra dobře.“

To byla další věc, kterou si Julia vyčítala. Měla být u ní. Jenže místo toho tu noc, kdy matka zemřela, byla na turné, dokonce v cizině. Matka trvala na tom, aby jela. Julia si pamatovala, jak byla bledá, tvář měla dosud pokřivenou po mrtvici a při řeči špatně vyslovovala. „Takováhle šance se ti už možná nikdy nenaskytne,“ přemlouvala ji tehdy máma.

Julia stiskla Anně paži. „Proto jsem vám chtěla připravit svačinu. Abych pomohla, po tom všem, co jsi pro mě udělala. Možná bych měla tu návštěvu u Christopa odložit. Zdržet se trochu déle doma...“

Anna zavrtěla hlavou. „Rozhodně ne. Jestli tě někdo dokáže dát do kupy, je to Christoph.“

Julia Christopa nenavštívila už celý rok. Nedávno mu bylo osmdesát.

Těšila se na to, až bude zase sedět v jeho hudebním pokoji v Bonnu a diskutovat s ním o přínosu italského pianisty a skladatele Ludovica Einaudiho a o akustice v Beethovenhalle. Doufala, že on už bude vědět, co by jejím rukám mohlo pomoci.

„Moc ráda ho zase uvidím,“ připustila.

„Vzpomínáš na to, jak jsi byla nervózní, když jsi tenkrát jela k němu do Bonnu? Nemohla jsi uvěřit, že tak slavný pianista jako Christoph Baumann, přestože už byl v důchodu, se chce vrátit k práci, aby učil ještě jednu, poslední studentku.“ Anna zavrtěla hlavou. „Musela jsi na něj udělat obrovský dojem, když jste se poprvé setkali.“

To byl okamžik, který jí změnil život. Účastnila se recitálu ve Frankfurtu. Po něm se konala recepce, během níž se k ní přiblížil nějaký čiperný stařík – okamžitě poznala, že je to *ten slavný* Christoph Baumann. To ji ohromilo. Ve své sbírce elpíček měla všechny jeho nahrávky a četla každý článek, který na klavírní tematiku napsal. Vyschlo jí v ústech, přestal jí pracovat mozek, ale hned první slova, která pronesl, ji uklidnila.

Nyní se na Annu usmála. „Řekl: ‚Julie, hrála jste mimořádně dobře, uvědomuju si, že jsme se ještě nikdy nesetkali, ale mám velmi zvláštní pocit, jako bychom se znali. Vyprávějte mi o sobě, úplně všechno.‘ Ten den jsme si povídali dlouho do noci.“

„Mám radost, že ho pojedíš navštívit,“ řekla Anna. „Jeho laskavost a pochopení je přesně to, co potřebuješ.“ Odmlčela se. „Ale doufám, že Daniel ještě pořád pracuje v zahraničí. To je určitě poslední člověk, se kterým by ses chtěla za těchto okolností setkat.“

Daniel. Christophův syn. Teď mu musí být tak dvaatřicet: byl pozdní a vytoužené dítě starších rodičů. Christoph vtipkoval, že je dost starý na to, aby byl Danielovým dědečkem. Daniel se jí tu a tam zjevil ve snu, vyprávěl jí tím třeba ve tři hodiny ráno, a když se probudila, měla kůži celou horkou. Ještě teď se při pomyšlení na něj červenala.

„Ne, ten tam nebude, nikdy za otcem nejezdí, když jsem u něj já,“ ujistila sestru.

Julia neviděla Daniela šest let, od roku 1996. Promnula si spánky. Pokud by existovala byt' jen sebemenší možnost, že Daniel bude v Bonnu, nejela by tam.

3

Lisette

Květen 1942 – Normandie

Lysander³ se pohupoval na vzdušných proudech nad Lamanšským průlivem a směřoval na jih k francouzskému pobřeží. Lisette měla v náprsní kapse výsadkářské kombinézy obligátní stříbrné kompaktní pouzdro, maličký štít chránící její srdce, a v kufru pro strýčka Příhodu „L tabletu“, kyanidovou pilulku, všitou do lemu sukně. Doufala, že ji nikdy nebude muset použít.

Lisette nebylo její pravé jméno – to bylo pohřbeno před dlouhými měsíci –, Lisette bylo jméno, které používali velící důstojníci a ostatní agenti.

Z jídla, které snědla k večeři, se jí obracel žaludek. Kdyby vařila *ona*, udělala by oblíbenou večeři své babičky: suflé a zeleninový salát. Její babička byla Francouzka, která měla umění přípravy suflé v krvi a nedala si pokoj, dokud ten recept nezvládla skvěle i Lisette. Místo suflé dostala Lisette v jídelně letecké základny tuhé hovězí maso a mrkev rozvařenou na kaši.

Když se letadlo stočilo na východ, zhluboka se nadechla.

„Jsme nad Francií,“ křikl stručně vysazovač, podsaditý muž, který se jí na přistávací dráze základny RAF Tempsford představil jako Harry. Nalil Lisette z termosky horký grog. „Deset minut do výsadku.“

Místo poděkování se jen usmála a rychle do sebe ten nápoj hodila.

Letadlo začalo klesat. Lisette polkla, aby neměla zalehlé uši. Seskok s padákem trénovala na základně RAF Ringway, ale tentokrát měla přistát za frontou nepřítele v okupované Francii.

---

³ Westland Lysander (Lysander) byl britský armádní spojovací a podpůrný letoun. (pozn. překl.)

Harry zavlékl sponu lanka Lisettina padáku na hák. „Jsi připravená?“

Lisette přikývla. Už je to tady. Není návratu. Harry otevřel poklop v trupu. Dovnitř letadla zavál vzduch. Země vypadala blíž, než čekala. Seděla s nohama visícíma nad prázdným prostorem. Dole zablikalo světýlko.

„Tamhle jsou. Pak ti shodíme zavazadlo,“ zavolal Harry. „Na tři. Jedna, dvě... tři.“

Motory na vteřinu utichly a Lisette náhle padala do tmy. Do nosu jí rychle vnikal vítr. Šňůry se napnuly a vzápětí se padák otevřel. Postroj tak táhl, že jí začalo pálit v podpaží. Točila se dokola, snažila se najít světla a nasměrovat padák směrem k nim.

Země pod ní jako by se bez varování zvedla. Drsně na ni dopadla a padák se jí zamotal kolem nohou. Uslyšela, jak o pár metrů dál žuchl na zem její kufr. Motor letadla postupně zeslábl.

Na Lisette dopadlo světlo baterky a posvítilo jí do očí.

„*Bonjour. Un bon vent pour une chasse au sanglier,*“⁴ oslovil ji mužský hlas.

„Když jsme byli na lovu naposledy, chytili jsme dva,“ odpověděla Lisette francouzsky. To bylo dohodnuté heslo. Vykroutila se ze šňůr padáku.

Muž sklonil baterku k zemi a měkké světlo se po ní rozlilo. Když Lisette neoslňovaly ostré paprsky, viděla, že na ni hledí dvě pronikavě modré oči jakéhosi vysokého muže. „Já jsem Seraphin,“ představil se a podal jí kufr. „Vítej ve Francii.“

Pokyny z Londýna byly přísné a jasně dané. Nebylo povoleno brát si na misi osobní věci, to bylo příliš nebezpečné. Lisettin kufr proto zkontrolovali hned dvakrát, zatímco čekala v anonymním, prostém pokoji na Baker Street.

Jenže ona nemohla odjet z Anglie bez svého zápisníku plného receptů. Měla ho za pasem kalhot a na poslední chvíli ho vytáhla a vsunula do kufru mezi šaty a nylonové spodní prádlo.

Ted, na půdě statku, kam ji Seraphin včera večer přivedl, otevřela Lisette kufr a kuchařku z něj vytáhla. Aby se dostala až sem, vzdala se spousty věcí, včetně své totožnosti, ale té nejcennější se vzdát nedokázala:

---

4 Dobrý den. Dobrý vítr na lov divočáků. (pozn. překl.)

receptů své babičky. Lisette si je zapisovala do sešitu, když seděla u vydrhnutého dřevěného stolu v kuchyni svých prarodičů v jejich domě v Normandii.

Listovala stránkami. Babička vyrostla v Alsasku, mluvila jak francouzsky, tak německy, a po svatbě se přestěhovala do Gerberoy. Také Mathilde, Lisettina matka, mluvila německy i francouzsky, což byl dar, který předala Lisette. Lisettin otec Albert, britský voják, s nímž se matka seznámila během Velké války a usadila se s ním v Anglii, s tím nesouhlasil a své ženě nařídil, aby mluvila jen anglicky.

Za chladných nocí spávala Mathilde v Lisettině posteli, s příkrývkou přetaženou přes jejich hlavy, aby byly v teple, a zakázanými jazyky jí šeptala příběhy z dávných dob. A nejšťastnějšími okamžiky Lisettina života byly návštěvy v domě jejich prarodičů v Gerberoy.

Ne, za žádných okolností nemohla odjet bez svých receptů. A vůbec, ta kuchařka byla v souladu s její krycí identitou. Agenti a velící důstojníci jí sice říkali Lisette, ale ostatní lidé ji měli znát jako Sylvii, začínající kuchařku s ambicemi. To byly dvě stránky její nové osobnosti. Dobře si to promyslela, ta kuchařská kniha byla nedílnou součástí ženy, kterou teď Sylvie byla. Přes den bude plít zeleninový záhon a vařit. V noci bude pomáhat místnímu odboji proti Němcům.

Pevně kuchařku sevřela. Německé bomby jí zabily prarodiče a potopily loď jejího snoubence v Lazaire. Když si vzpomněla na Johnnyho slova při posledním loučení, začaly ji pálit slzy v krku. „Vrátím se,“ slíbil jí. Ale teď byl mrtvý.

Lisette zastrčila kuchařku zpět do kufru. Proto je nyní tady ve Francii. Aby je všechny pomstila.

Statkářova žena hodila šalotku do hluboké pánve. Olej zasyčel. Na kovovém tácu na stole ležel králík.

„*Puis-je vous aider?*“⁵ zeptala se Lisette, když sešla ze schodů.

„*Non merci,*“⁶ odmítla pomoc žena.

---

5 Můžu vám pomoci? (pozn. překl.)

6 Ne, děkuju. (pozn. překl.)

„Umím připravit králíka,“ nabízela se Lisette. Žena ji ignorovala. „Doporučuju upéct ho s rozmarýnem. Můžu vám ho stáhnout z kůže, když mi dáte nůž.“

Tentokrát žena vzhledla. „*D'accord. Très bien,*“⁷ souhlasila.

Lisette zručně nařízla kůži a králíka stáhla. Potom mu úhledně rozřízla břicho a vykuchala vnitřnosti, do růžového masa vetřela máslo a bylinky a položila je na tác se snítkou rozmarýnu z trsu, který visel nad kamny.

„*Merci,*“ poděkovala žena s letmým úsměvem.

Lisette si zašla umýt ruce ven pod pumpu. Smyla z nich krev z králíka a ta se vsákla do bahna.

„Tak jsem slyšel, že pomáháš v kuchyni.“ Seraphin vyšel z domu s pouzdrém na fotoaparát přehozeným přes rameno. Opřel se o kamennou zeď a usmál se. „Tvoje kulinářské schopnosti na ni udělaly dojem.“

V Londýně Lisette sdělili, že její velící důstojník ve Francii je velmi zkušený. Když si teď Seraphina prohlížela v denním světle, měl úžasné modré oči, přátelský, upřímný pohled, a Lisette instinktivně poznala, že mu může věřit.

Otřepala si ruce, aby si je osušila. „No, za to musím poděkovat své babičce, škole veřejného stravování a učení v *Savoji*.“

Seraphin se usmál. „Slyšel jsem, že právě tam tě objevilo Oddělení pro zvláštní operace⁸. Když tě slyšeli mluvit u stolu švýcarských diplomatů francouzsky i německy jako rodilá mluvčí.“

Lisette zrovna vysvětlovala hostům, proč je tak složité uvařit dobré křepelčí consommé. Neuvědomila si, že ji poslouchá ještě někdo další. Po směně ji oslovil nějaký muž a nabídl jí práci překladatelky. Během rozhovoru v Baker Street o týden později zjistila, že ta role zahrnuje mnohem víc.

„Nemohla jsem se dočkat, až sem dorazím,“ řekla Lisette.

„A my jsme rádi, že jsi tady,“ odpověděl Seraphin. Vytáhl fotoaparát. „A teď se postav tamhle, k té nabílené zdi. Potřebuju tě vyfotit.“

---

⁷ Tak jo. Dobře. (pozn. překl.)

⁸ Special Operation Executive, Oddělení pro zvláštní operace, zvláštní sekce britské zpravodajské služby MI6, založená během 2. světové války a zaměřená na boj nestandardními metodami, např. špionáže, sabotáže (pozn. překl.)

Lisette udělala, co jí řekl.

„Hotovo,“ konstatoval. „Nechám je vyvolat, budou to fotky na tvé doklady.“

„Ty jsi fotograf?“ zeptala se Lisette. Fotoaparát vypadal velmi profesionálně.

„Byl jsem, před válkou,“ potvrdil a nasadil zpět krytku objektivu. „Teď je ta práce mé krytí. Svatby, křtiny: stačí jedno cvaknutí a zaznamenáš vzpomínky.“

„Popravdě řečeno se nerada fotím,“ přiznala Lisette. Seraphin se usmál. „Moje dcera taky. Když se ji snažím vyfotit, pořád se vrtí a pokouší se slézt mámě z klína.“ Ohlédl se přes rameno. „Poslouchej, obávám se, že došlo ke změně plánu.“

„Jak to myslíš?“ Lisette se zamračila. Ze stodoly bylo slyšet, jak prasa ta ryjí ve žlabu.

„Pojedeš do Paříže. Potřebujeme tam agenta, který by doručoval zásilky a naslouchal informacím.“

„Do Paříže?“ podivila se Lisette. „Myslela jsem, že chtějí, abych vyhodila do povětří železnici.“

„V jisté restauraci se objevilo volné místo. Tamní šéfkuchař podporuje naši věc. Souhlasil s tím, že tam můžeme nasadit našeho člověka, pokud bude mít potřebnou kvalifikaci,“ vysvětlil a ukázal na Lisette prstem. „V Paříži teď večeří mimo domov jen Němci a kolaboranti. Je to pro tebe ideální příležitost stát se našima očima a ušima.“

Paříž. Samotné centrum německé okupace Francie.

„Co je to za restauraci?“ chtěla vědět.

„U *Maxima*. Slyšela jsi o ní? Němci se tamního jídla nemůžou nabažit, a když víno teče proudem, rozpovídají se.“

Samozejmě, že o ní slyšela. U *Maxima* byla jednou z nejluxusnějších restaurací v Paříži. Za normálních okolností by pro ni byla práce u *Maxima* báječnou příležitostí. Ale teď byla válka. Nepracovala by tam proto, aby se učila od jedněch z nejlepších kuchařů na světě, ale proto, aby vařila pro Němce.

„Myslela jsem, že *Maxima* teď vede Horcher,“ řekla Lisette.

Všichni v kuchyni *Savoje* mluvili o tom, jak nacisté vyhnali majitele,

Vaudablesovy, a na jejich místo nasadili uznávaného německého restaurátéra Ottu Horchera.

„To je pravda,“ potvrdil informaci Seraphin, „a právě proto je pro nás tahle restaurace tak zajímavá. Má chráněný status.“

Lisette polkla. Nebyl to zrovna druh válečné práce, jaký si představovala, ale bylo to přesně to, co si přála: být v samém srdci dění a mít možnost něco změnit.

4

Christoph

Květen 1942 – Paříž

„*Entschuldigen Sie mich, bitte.*“⁹ Nevyfotil byste mě?“ Ke Christophovi přistoupil německý voják. „Chci poslat svou fotku matce.“

Christoph nevrle přikývl a odložil aktovku. Když sem před šesti měsíci přijel, jeho kolegové se taky takhle fotili, ale jemu se představa dělat si v Paříži fotky jako z dovolené přičila.

Voják zapózoval s prstem ukazujícím na Eiffelovu věž. Závěrka se otevřela a zavřela a ten okamžik zvěčnila.

„Není to úžasné?“ rozplýval se voják. „Paříž je teď naše, pro naše potěšení.“ Vytáhl z kapsy průvodce, vyndal z něj mapu a rozevřel ji. „Nevíte, kde se dá nejlépe sehnat ženská?“

„*Nein*,“ odpověděl Christoph, jemuž se z vojákových slov udělalo nevolno. Byl by radši, kdyby Paříž nebyla jejich i se vším potěšením, ale stále tím městem, o jehož návštěvě snil, místem, které by objevoval a v němž by se o leccem poučil, nikoli místem zmaru a strachu. Vrátil vojákovi fotoaparát. „Na to se musíte zeptat někoho jiného.“

Odešel a vyplašil přitom hejno holubů. Ten voják nic nechápal, stejně jako Christophova snoubenka.

„Nezapomeneš na mě, že ne, *Liebling*¹⁰?“ řekla. „V Paříži si užiješ spoustu zábavy. Moc bych si přála jet taky.“

Hilde byla nejhezčí dívka z vesnice a to, že věnovala svou pozornost zrovna jemu, mu lichotilo. Večer předtím, než byl nucen vstoupit do

---

⁹ Promiňte, prosím. (pozn. překl.)

¹⁰ Miláčku (pozn. překl.)

armády, se Hilde a Christoph vykradli do stodoly. Krávy ve stájích hlasitě přežvykovaly a Hilde, odhodlaná si ho udržet, ho stáhla na seno. Ochotně se s ní pomiloval, vděčný za chvíli zapomnění na to, co ho čeká.

Teprve potom, v trapném tichu, mu došlo, co to znamená. Připadalo mu správné požádat ji o ruku, položit jí otázku, kterou toužila slyšet. Když řekla ano, Christopha přešla nálada a v jeho srdci se rozhostil chlad. Odchod do Paříže se mu jevil jako dobrý způsob, jak uniknout. Jenže ten chlad ho pronásledoval až sem. Takhle si svůj život nepředstavoval. Byl v pasti.

Christoph přešel ulici a zabočil doleva směrem k *Hôtel Le Meurice* na rue de Rivoli. Nesl těžkou aktovku. Musel ještě před polednem doručit dokumenty veliteli Velké Paříže Schaumbergoví.

Před *Le Meurice* kývl na strážce. Nikdy předtím tu ještě nebyl, dostal umístěnku do *Majestic*. K vojsku se dát nechtěl, jenže na statek se dostavil náborový důstojník a vyhrožoval, že když nepůjde do armády, odvede jeho sestru Lotte z důvodu jejího mentálního postižení, takže neměl na výběr. Hildin otec měl kontakty v Národně socialistické německé dělnické straně a na naléhání své dcery zajistil Christophovi funkci mladšího administrativního pracovníka na ministerstvu zemědělství a zásobování potravinami. Když už ho donutili jít do války, přestože k ní měl odpor, byl vděčný alespoň za toto malé milosrdenství.

Velitel si zřejmě vyžádal výslovně jeho. Christoph spěchal po schodech a doufal, že bude mít svůj úkol co nejrychleji za sebou.

Atrium zdobily mramorové podlahy se spleťtým vzorem a třpytivé lustry. Vydávaly tak jasné světlo, že zamrkal. Bylo to krásné, ale také poněkud nelidské. Mladý voják na recepci vypadal v tom obrovském prostoru jako trpaslík. Christoph předložil své doklady totožnosti a pak mu ukázali cestu do velitelova soukromého bytu.

„Á, Herr Leutnant Baumann,“¹¹ oslovil ho velitel. Stál za obrovským mahagonovým stolem. „Heil Hitler.“

„Heil Hitler,“ odpověděl Christoph, zvedl pravou ruku a srazil paty.

Velitel byl pohledný muž s tmavě hnědými vlasy sčesanými k jedné straně a hustým knírem, který se mu leskl nad horním rtem.

---

11 Á, pan poručík Baumann. (pozn. překl.)

„Děkuju za to, že jste mi je přinesl.“ Převzal od Christopha papíry.

„Není zač, Herr Kommandant.“ Čekal, že ho hned propustí, ale velitel ukázal na židli.

„Vy jste Christoph, že?“ ujistil se. „Posaďte se. Nechci od vás jen ty papíry, máte i jiné dovednosti.“

Ta slova nevěstila nic dobrého. Z vedlejší místnosti se rozléhalo dunění klavíru a mezi akordy se ozýval kvílivý hlas. Velitel zvedl obočí.

„To je můj syn, Otto,“ vysvětlil. „Moje žena dělá, co může, aby ho naučila hrát, ale moc mu to nejde.“

Christoph ztuhl. Kam tohle povede? „Možná se mu stýská po domov,“ napadlo ho.

„Možná, ale je důležité, aby viděl naše vítězství nad Paříží. Proto jsem sem svou rodinu přivezl. Chci, aby byli osobně svědky podrobení Francouzů a byli tu se mnou, když si ve chvíli svého triumfu jako dobyvatel užívám kořist. Sám Hitler mi to schválil.“

Christoph se v duchu otrásl. Pro něj byla charakteristickým rysem Paříže svoboda.

„Trvám na tom, aby se Otto dál vzdělával, zatímco je tady, včetně hry na klavír, ale to ubohé dítě potřebuje lepšího učitele. Proto...“ Velitel mávl rukou směrem ke Christophovi. „Chci, abyste toho chlapce učil vy. Jestli jsem vašeho nadřízeného dobře pochopil, jste talentovaný pianista a svou hrou bavíte vojáky.“

„Přehání, takhle bych to neřekl, Herr Kommandant,“ namítl Christoph a pomyslel na to, jak si občas zaspívají v penzionu. „Přijali mě na koncertoř v Bonnu, ale pak jsem byl odveden.“

Nechtěl vstoupit do armády. Tuhle válku si nepřál. Jeho snem byla kariéra koncertního klavíristy. Rodiče ho v tom podporovali a otec, prosperující majitel půdy a statků, byl na svého syna, jenž chodil na soukromé hodiny francouzštiny a v jedenácti letech dokázal zahrát Beethovena, patřičně hrdý.

Avšak poté, co otec zemřel, nastoupil Christoph na zemědělskou školu a svědomitě studoval, aby zvládl vést statek a starat se o svou matku a sestru. Jakmile byl statek zabezpečen a na doporučení Hildina otce najali dobrého správce, Christophova matka navrhla, aby se konečně přihlásil na

hudební konzervatoř v Bonnu. Jenže nedlouho poté byla zavedena branná povinnost a Christoph donutili upsat se vojsku.

„Sloužit Führerovi je mnohem lepší, řekl bych.“ Velitel znovu zasalutoval portrétu Hitlera.

„To je pravda,“ zamumlal Christoph. Následoval jeho příkladu, srazil paty a zvedl ruku, ale nedokázal to tak rázně a okazale jako velitel.

Jako kluk vstoupil do Hitlerjugend, Hitlerovy mládeže. Zpočátku mu to připadalo jako dobrý nápad, bavilo ho táboření, túry a čtení map. Jenže když byl o něco starší, začal vojenský výcvik, a ten přímo nenáviděl. Christophův otec byl členem strany Centrum¹², dokud nebyla v roce 1933 zrušená, a až do své smrti byl odpůrcem nacistické ideologie. Hildin otec se vyjadřoval o Hitlerovi v tom smyslu, že obnovil německou hrdost, ale realita, když se učil střílet z pušky, a jeho pozdější pobyt v Paříži Christophu přiměly o tom pochybovat.

Přes stěny k němu pronikaly falešné tóny. Velitel se otrásl.

„Prostě, říká se, že máte talent. Nechci, aby mého syna učil hře na klavír nějaký Francouz. Chci, aby se naučil hrát velikány, jako jsou Beethoven a Bach, od jednoho z nás. Takže bych byl rád, kdybyste Ottu učil vy, zatímco bude tady.“

Christophovi nezbylo nic jiného než souhlasit.

„Polož palec na E,“ řekl Christoph. „Hele, vezmu tužku a vyznačím ti do not prstoklad.“

Otto se zamračil a pokusil se roztáhnout prsty. Měl malé ruce, na správné klávesy nedosáhl.

„Skoro,“ povzbudil ho Christoph. Chlapec dělal, co mohl. „Zkus levou rukou přidat akord D dur.“

Christoph si vzpomněl na svou mladší sestru Lotte, která raději poslouchala, než hrála. Nemoc, kterou v dětství prodělala, jí poškodila část mozku, takže zaostávala a nevyvíjela se tak jako ostatní děvčata ve vesnici. Christoph vypožoroval, že tím, co ji zaručeně vyláká z jejího úkrytu pod stolem, je Beethoven, a tak hrál často jeho skladby. Napadlo ho,

---

12 Německá katolická klerikální strana (pozn. překl.)

co teď asi Lotte dělá. Možná splétá své milované panenky ze slámy nebo běhá bosá po polích s telaty. Doufal, že si neuvědomuje, v jakém nebezpečí se nachází. Šestnáctiletou dívku s mentálním postižením považoval nacistický režim za „neužitečnou“. Hildin otec vynaložil značné úsilí, aby od místních úředníků získal ujistění, že ji při zátazích „přehlednou“, když bratr plní svou povinnost v Paříži. Ale přesto se Christoph každý den bál, že se jí něco stane.

„Jak to jde?“ Ve dveřích se objevil velitel se svou ženou.

Frau Schaumbergová se vyznačovala křehkým půvabem, jenž by mohl vykvést do krásy, nebýt ustaraného pohledu kolem očí. Kolovaly klepy, že je jí velitel nevěrný.

„Poslouchejte tohle.“ Otto zahrál prvních pár taktů.

„Výborně,“ pochválila ho Frau Schaumbergová. „Máš štěstí, že tady Leutnant Baumann byl a ukázal ti to.“

„Může zase někdy přijít?“ dožadoval se Otto.

Christoph ztuhl. Doufal, že zůstane neviditelný, že projde válkou bez povšimnutí a vrátí se ke své matce a Lotte s nedotčenou důstojností i duší. Nevěřil v nacistickou věc, a už vůbec kvůli ní nechtěl přijít o život. Práce pro velitele by ho přivedla blíž k srdci nacistického velení. A to bylo rozhodně poslední místo, kde by chtěl být.

„Jistě, může,“ odpověděl velitel. „Herr Leutnant, zařídil jsem, aby vás ubytovali tady. Ty papíry, které jste mi přinesl, musí zpracovat člověk se smyslem pro detail. Mluvíte plynule francouzsky, jestli se nemýlím?“

„Ja, Herr Kommandant.“

„V tom případě jste přesně ten muž, jakého potřebuju, a budete tu po ruce také proto, abyste učil Ottu.“

Christoph se zoufale snažil vymyslet záminku, aby to mohl odmítnout. Jenže tohle nebyla nabídka. Byl to rozkaz.

„Danke, Herr Kommandant,“ řekl.

Christoph se vracel do ubytovny přes Tuilerijské zahrady. Vůně květů mu připomněla sad u nich doma.

Prvních pár týdnů, co byl tady, se procházel se svými kolegy po Paříži, navštěvoval Moulin de la Galette, Trocadéro, Sacré-Cœur, Champs

Élysées. Místa, o kterých dosud jen slyšel od svého učitele francouzštiny. Bylo mu řečeno, že armáda dělá záslužnou věc, protože Říše obnoví slavné časy Paříže.

Jenže pak si všiml výrazu v očích místních lidí. Viděl v nich vzdor. Strach. Nenávist. Jeho druzi to ignorovali, ale Christoph to nedokázal. Každý svůj krok považoval za neoprávněné vniknutí. Jednoho rána, cestou do práce, se mu naskytl děsivý pohled: na matku a její dítě, mrtvé ve dveřích. Musely třít bídu s nouzí, umírat hladu. Vojáci odháněli okolojdoucí pryč, ale on přesto zahlédl bezvládné dítě sevřené v kostnatých pažích té ženy. Šel dál, v rozpacích z nepřátelských pohledů Pařížanů. Hluboko v srdci se zastyděl. Vždyť tu sakra nemají co dělat. Celá ta situace je šílená. Christoph přesto věděl, že nemá jinou možnost, musí zůstat v Paříži, protože svou dezercí by vystavil matku a sestru riziku odvety.

Christoph si povzdechl, prošel železnou bránou a vyšel na ulici. Nakonec mu může být jedno, že se přestěhuje do *Le Meurice*. Ať bydlí kdekoli, stejně do Paříže nepatří.

5

Lisette

Květen 1942 – Paříž

Lisette seděla ve svém pokoji na rue de Vézelay a pozorovala ranní světlo pronikající závěsy. Během výcviku na členku SOE, Oddělení pro zvláštní operace, ve Skotsku v Arisaig House ji učili, jak přestát období čekání. Schoulená na svahu za balvany porostlými lišejníky, v hustém dešti, se naučila udržet mysl ve střehu. Ale v Paříži z nějakého důvodu snášela ten klid hůř.

Naštěstí měla časově náročnou práci. Směna *U Maxima* jí začínala každý den v poledne. Do té doby jen musela nějak přechkat čas a snažit se nemyslet na svého snoubence Johnnyho.

To se snadněji řeklo, než udělalo. Zdávaly se jí noční můry o Johnnym, jak v ledových vodách Atlantiku mává rukama a ztrácí se jí z dohledu. Kdykoli se z těch hrozných snů probudila, lapala po dechu. Ačkoli se snažila, bylo pro ni dosud těžké přijmout, že opravdu zemřel.

Zнала Johnnyho celý život. Byl jediným dítětem z jejich ulice, které se jí nevysmívalo kvůli tomu, že má matku cizinku a mluví anglicky s legračním přízvukem. Hodiny si hrávali na hřišti, budovali si skrýše v živých plotech a lezli po stromech. Brala to tak, že jsou nejlepší kamarádi. Až jednoho dne, nedlouho po jejich šestnáctých narozeninách, se hry a pošťuchování změnily v cosi jiného, plného živočišnosti, která byla jak vzrušující, tak děsivá. Nastoupili spolu novou cestu a umožnili přátelství, aby rozkvetlo v silnější vztah. Cestu, kterou válka a Němci navždy ukončili.

Lisette přešla k oknu a otřela si slzy. Využij svůj hněv a přestaň truchlit, nabádala se. Zhluboka se nadechla a podívala se ven. Odsud nebyly

vidět slavné památky. Jen špinavá okna ostatních bytů a železné požární schodiště vedoucí do dvora.

Vtom někdo zaklepal na dveře. Poskočila leknutím. Nikoho nečekala.

„*Oui, qui est là?*“¹³ zeptala se.

„To jsem já,“ ozval se hlas za dveřmi, „a mám hlad.“

Seraphin. Lisette ho neviděla od té doby, co se rozešli na nádraží Gare du Nord. Když uslyšela jeho hlas, ulevilo se jí.

Otevřela dveře. Vešel dovnitř a podal jí balíček. „Uzená treska,“ řekl a mrkl. „Neptej se mě, kde jsem ji vzal. Doufám, že ji dokážeš proměnit v něco, co se dá jíst.“

Lisette se usmála. „Usmažím ji.“

Hodila na pánev kus tuku na smažení, který ukořistila u *Maxima*. Sáhla do tašky a začala hledat krabičku zápalek. Vyndala balíček cigaret, malé zrcátko, své papíry, jehlu a nit a klubko provázku. Sirky našla až na dně.

Seraphin se usmál. „Jsi přesně jako moje žena,“ řekl. „Ani ona nechodí nalehko.“

„Nikdy nevíš, kdy se ti tyhle věci můžou hodit,“ namítla Lisette.

„Nevěděl jsem, že kouříš.“

„Nekouřím, ale v Baker Street trvali na tom, abych u sebe vždycky měla francouzské cigarety, kvůli autentičnosti. Nabídní si, jestli chceš.“

Zapálila plyn a položila pánev na plotnu. Pak nakrájela okoralý rohlík a co nejlépe z něj nadrobila strouhanku. Seraphin sledoval, co dělá, a kouř z jeho cigarety stoupal ke stropu. Obalila tresku v hrubé strouhance – kéž by měla vejce, aby se pořádně přilepila – a usmažila ji. Seraphin uhasil cigaretu o parapet a šli si sednout k dřevěnému stolu.

„To není špatné,“ konstatoval Seraphin.

„*Merci*. Měla by se podávat s hořčicí, ale já žádnou nemám,“ omluvila se Lisette a posadila se naproti němu. „Dělávala jsem ji otci, když měl kocovinu. Někdy ji snědl, někdy s ní mrštil o zeď.“

Seraphin se na ni upřeně zadíval. „To tedy moc vděku neprojevil. Moje dcera Estelle mi jednou udělala *éclair*s. Těsto bylo nedopečené, šlehačka sražená a čokoláda připálená. Přesto jsem je všechny snědl.“

---

13 Ano, kdo je tam? (pozn. překl.)

„Estelle má štěstí,“ usmála se Lisette.

Seraphin odložil vidličku. „Mám pro tebe úkol. Očekávej v nadcházejících týdnech zásilku mouky. Pokyny dostaneš od šéfkuchaře.“

„Co je v té mouce?“

Seraphin se k ní naklonil blíž. „Krystaly do rádia. Je třeba doručit je radistům v okolí.“

Lisette si založila ruce na prsou. „Jsem schopná dělat víc než jen doručovat zásilky, vždyť víš.“

Seraphin se usmál. „O tom nepochybuju. Dostala jsi velmi dobré doporučení. Ale jsme ve Francii, tady je životnost agenta jen pár měsíců, takže chci zajistit, že budeš mezi těmi, kteří přežijí.“

Lisette začala pěstí. „Chci dělat víc. Jeden z mých kolegů v *Savoyi* utekl z Polska. Vyprávěl mi o ghettech obehnaných zdmi a ostnatým drátem. Umírají v nich tisíce lidí. Chci se zapojit a pomáhat jim.“

„Je to ještě horší. Je tam taky tábor smrti,“ sdělil jí Seraphin s unaveným výrazem ve tváři. „Minulý týden informovaly ilegální polské socialistické noviny *Liberty Brigade*, že v Chelmnu zabili plynem desítky tisíc Židů.“

„Proboha.“ Lisette ztuhla krev v žilách. „Musíme to zastavit.“

„Já vím,“ zašeptal Seraphin. „Dívám se na svou dceru a dívím se, jak se nějaký muž nebo žena může takhle chovat k jiné lidské bytosti. Ale můžeme dělat jen to, co svedeme.“ Ztěžka si povzdechl a vstal. „Musím už jít. Dělej dál ty skvělé dezerty u *Maxima*. Šéfkuchař říká, že jsi na něj udělala dojem.“

Lisette zavrtěla hlavou. „Po tom, co jsi mi právě řekl, mi pečení dezertů připadá jako hodně ubohý způsob boje proti Němcům.“

„Neboj se, tvá šance přijde. Musíš zůstat silná. Nesmíme dopustit, aby hrůza z toho, co dělají nacisti, paralyzovala naše odhodlání.“

Lisette mu otevřela dveře. „Kde tě najdu, kdybych někdy potřebovala?“

„V *Café Lille*, na levém břehu. Bývá tam skoro každý den.“

Poté, co odešel, Lisette prudce otevřela okno. Z toho, co jí Seraphin řekl o vyhlazovacím táboře, se jí udělalo nevolno a zoufale toužila udělat víc. Byla zklamaná, že nejde do akce. Copak prošla dlouhými měsíci výcviku v SOE jen proto, aby dělala tutéž práci jako v *Savoyi*?

Jenže v příručce Oddělení pro zvláštní operace bylo bohužel jednoznačně napsáno: *Z důvodu bezpečnosti a efektivity je nezbytné, aby agent přesně a beze sporů plnil rozkazy svého vedoucího.* Takže bude muset prozatím dělat to, co jí bylo řečeno.

Lisette dorazila na svou každodenní směnu u *Maxima*. Od Seraphinovy návštěvy uplynulo už několik dní, ale informace o tom, co se údajně děje v Chelmně, jí nešly z hlavy. Když si Lisette věšela kabát, přišel k ní šéfkuchař. „Na rue des Ursins je kavárna,“ řekl a položil na stůl balíček. „Došla jim mouka. Zajděte tam hned teď, než začnete vařit. Řekněte tomu člověku, že jste přinesla ingredience na dort.“

Lisette vložila třesoucíma se rukama balíček mouky do kabelky. Začínala být těžká, se všemi těmi drobnostmi. Byla v ní i její kuchařka, nechťela riskovat, a tak ji nenechávala v bytě. Už je to tady. Její první předávka.

Na ulici bylo rušno. Při přecházení vozovky na ni hvízdla skupina šedě oděných vojáků. Lisette nespouštěla oči z chodníku: poslední, co potřebovala, byla pozornost.

Když procházela kolem rohu, upřeně se na ni zadíval nějaký muž. Snad jí nevidí až do kabelky? Sevřela lepkavou rukou ucho tašky. Příručka Oddělení pro zvláštní operace obsahovala varování: *Někteří agenti mají tendenci snížit svou obezřetnost. Toho je potřeba se vyvarovat.* Kývla na toho pána, odhodlaná nenechat se rozptýlit, a rychle prošla kolem něj.

Lisette konečně došla na rue des Ursins a zazvonila na zvonek. Na druhé straně ulice procházeli dva vojáci. Ztuhla, byla si jistá, že jí z tváře číší přetvářka. Ale vojáci se nezastavili. Horkost z tváří ustoupila. Dveře se konečně otevřely a v nich se objevil starý muž.

„Přinesla jsem ingredience na dort,“ vyřkla Lisette dohodnuté heslo.

„*Merci*,“ poděkoval muž. „Pojďte dovnitř.“

Vedl ji úzkou chodbou a ven do malé zahrádky.

„Nějaké potíže na cestě?“ zajímal se.

„Vůbec žádné.“ Podala mu pytlík mouky.

„To se bude hodit,“ poznamenal.

„Modleme se, aby ano,“ odpověděla Lisette.

O několik minut později vykročila zpět na ulici. Srdce jí bušilo jako

o závod. Dokázala to. Zvládla svou první předávku. Zvedla bradu a vydala se zpět k *Maximovi*. Doufala, že časem jí Seraphin bude moct dát složitější práci než pouhé předávky.

6

Julia

Červen 2002 – Bonn

„Tak co, jak ti je?“ zeptal se Sebastian. Nabídl Julii, že ji odveze na letiště, takže teď jeli po M25 směrem na Gatwick.

Julia pohlédla na své ruce. Nakonec Sebastianovi přiznala, že jí ruce tuhly už předtím. Velmi s ní soucítíl a trval na tom, aby navštívila specialistu na poruchy pohybového aparátu, ale při vyšetření se nenašly žádné tělesné příčiny toho, proč jí ruce selhaly.

„Jsem v pohodě, děkuju,“ odpověděla. „Snažím se tomu nevěnovat pozornost.“

Jen při pomyšlení na osudný okamžik na jevišti se Julii udělalo nevolno. Otočila se k otevřenému oknu. Čerstvý vzduch jí ochladil obličej.

„Byl bych radši, kdybys do toho Bonnu nejezdila,“ řekl Sebastian. „Působí to na mě, jako že utíkáš.“ Sevřel pevněji volant. „Kdybys zůstala, třeba bych ti mohl pomoci ten problém vyřešit.“

„To je od tebe moc hezké, ale už jsi pro mě udělal dost.“ Otočila se k němu s úzkostným úsměvem na tváři.

„Mohl bych udělat víc, víš,“ nabídl se.

Krátce odtrhl oči od silnice a jejich pohledy se setkaly. Nedalo se popřít, že je moc hezký. Ale Sebastian byl jedním z nejlepších manažerů. Nehodlala riskovat, že ho ztratí.

„O tom jsme už mluvili,“ připomněla mu. Domnívala se, že tuhle záležitost už vyřešili, ale jeho slova naznačovala něco jiného. „Nevím, co to do mě loni v Madridu vjelo. Hodně jsi mi pomohl, když máma zemřela, a podporoval jsi mě během tehdejšího turné. Ale ten polibek byla chyba. Myslela jsem, že na tom jsme se shodli.“

„Ne tak docela, ale respektoval jsem *tvé* přání, aby byl náš vztah přísne obchodní.“ Podíval se na ni koutkem oka a zvedl obočí. „Nicméně je dobré vidět, že se stále soustředíš na svou kariéru.“

„Pokud po tom, co se stalo, ještě nějakou kariéru mám,“ vyjádřila Julia své obavy a doufala, že téma Madridu je konečně uzavřené. Právě teď potřebovala Sebastiana jako přítele a manažera víc než kdy jindy.

Sebastian se zasmál. „Vítězka soutěže BBC Young Musician roku 1999, chráněnka Christopha Baumanna. Samozřejmě, že tvá kariéra zdaleka nekončí.“

Julia vzhledla na střechu z lesklých tašek a dřevěné okenice Christophova domu. Let do Bonnu proběhl hladce a teď byla konečně tady. Na návštěvě se domluvili před dlouhými měsíci, ještě předtím, než odjela na turné. Když před pár dny Christophovi zavolala, aby se ujistila, že všechno platí, zněl jeho hlas unaveně, ale potěšilo ho, že skutečně přijede. Nabídl jí, že ji vyzvedne na letišti, ale Julia ho přesvědčila, že pro ni není problém sehnat si taxi. Věděla, že Christoph v poslední době jízdu po dálnici nesnáší.

Vdechla vůni růží rostoucích v předzahradce. Byla úleva hodit pár posledních týdnů za hlavu. Návštěva u Christopha ji vždy uklidnila.

Bydlel na okraji města, v bývalé diplomatické čtvrti s impozantními vilami a tichými zahradami plnými zeleně. Byl tu klid. Přesně ten Julia potřebovala. Jestli ho měla někde najít, bylo to tady, u Christopha.

Vyhákla petlici na brance a táhla kufr po cestičce. Slunce vrhalo na zem skvrny světla. Stejně jako v roce 1996.

Tehdy přijela rozrušená a nervózní z nádraží, vlak měl více než dvouhodinové zpoždění. Na nástupišti se ujala malé holčičky, která se ztratila mamince, a na pomoc jim oběma přišel pohledný neznámý. Pak se o dívenku starali společně, hráli šibenice, aby neplakala, dokud se konečně její matka nenašla. Když se Julia objevila na Christophově prahu, stále ještě cítila v podbřišku chvění vyvolané očima a věčným úsměvem toho hezkého cizince.

Tehdy, toho večera v roce 1996, ji Christophova manželka Hilde přijala s kamennou tváří, ale Christoph Julii vřele přivítal: odvedl ji do pokoje pro hosty a ohřál jí jídlo v mikrovlnné troubě. Právě se k němu chtěla

posadit, když u dveří zazvonil zvonek. „Aha,“ řekl Christoph, „to je můj syn. Zase nejspíš ztratil klíče. Neboj se, Hilde se o něj postará.“ I teď se jí sevřelo srdce. Takový šok, jako když toho dne podruhé spatřila Daniela, ještě nezažila. Byl to ten *neznámý* z vlakového nádraží, až na to, že veškerá jeho přátelskost byla ta tam, jakmile zjistil, že Julia je nejnovější klavírní chráněnkou jeho otce.

Julia prudce trhla kufrem a vytáhla ho po schodech před domem. No, Daniel tu teď díkybohu není.

Julia zahlédla Christopha skrz arkýřové okno. Seděl u klavíru a překvapeně na ni zíral. Vypadal zmateně, jako by ji nedokázal zařadit. Naklonila se a zaklepal na sklo. „To jsem já,“ naznačila pohybem rtů. Vstal a šoural se ke dveřím.

To bylo divné. Minulý rok byl porotcem v klavírní soutěži v Kolíně nad Rýnem. Potom šli na večeri. Choval se jako obvykle. Nevypadal na svůj věk, ale teď na ni působil jiným dojmem. Zapomněl snad, že má přijet?

Christoph otevřel vchodové dveře. Měl na sobě pantofle, tepláky a nevyžehlenou košili. Tohle nebyl Christoph, jak ho znala.

„Je všechno v pořádku? Tváříte se, jako byste viděl ducha,“ poznamenala Julia.

Při zvuku jejího hlasu se usmál a jeho pohled se vyjasnil. „Ach, *Entschuldigung*¹⁴. Julie, rád tě vidím. Už mi neslouží zrak jako kdysi. A teď, když jsem tě viděl přicházet po cestě, jsem se domníval, že je to někdo, koho jsem znal kdysi dávno. Vždycky jsi mi někoho připomínala.“ Mávl nad tou myšlenkou rukou. „Pojď dál.“

Hudební místnost byla k nepoznání. Na pohovce ležely rozestlané peřiny. Vzduch páchl zatuchlinou. Na podlaze se válely rozházené knihy a noviny. Dokonce i klavír značky Schimmel byl pokrytý prachem a hromadami papírů.

Christoph se posadil do křesla a opřel hůl o poličku s knihami.

„Moc mě těší, že tě zase vidím,“ řekl.

---

14 Promiňte (pozn. překl.)

„Jsem tak ráda, že jsem tady,“ přitakala Julia. „Mockrát vám děkuju, že jste mi dovolil za vámi přijet.“

Christoph se s povzdechem usmál a přikývl.

Něco nebylo v pořádku. Julia se rozhlédla po tom chaosu. Jak dlouho to s ním vypadá takhle?

„Určitě je všechno v pořádku?“ projevila starost a sedla si vedle něj. „Vypadáte velmi slabě. Už když jsem s vámi tehdy mluvila po telefonu, připadal jste mi unavený.“

„Ale to je jen stáří,“ namítl.

Když o tom tak přemýšlela, byl hubenější, než si pamatovala. Jako by se o sebe pořádně nestaral. „Kdy jste naposledy jedl?“ zeptala se.

„Nevím.“

Potřeboval nabrat sílu. „Dovolte mi něco vám najít.“

Kuchyně se nacházela v zadní části domu. Nádobí leželo nahromaděné ve dřezu. Lednička obsahovala pouze svrasklou červenou papriku a zkažené mléko.

Tohle bylo zlé. Poté, co Hilde zemřela, se sám staral o dům a vařil si. Ale teď se zdálo, že je toho na něj moc. Musel takhle žít už několik týdnů. Co se stalo?

„Christophe, jdu na nákup.“

Jenže Christoph už v křesle neseděl. Ležel rozvalený na podlaze, nohy zkroucené, a trhal rukama. Julii se stáhlo hrdlo. Christoph zasténal. Popadla polštář a položila mu ho pod hlavu. Na spánku mu vykvetla modřina.

„Nehýbejte se.“ Mozek jí začal fungovat na plné obrátky. 112. Tady se volá tohle číslo. „Zavolám záchranku.“

„Ne...“, zamumlal tiše. „Zavolej Danielovi.“

Julia ztuhla. „Na to není čas. Potřebujete doktora.“ Danielovi volat nebude. Zavolá komukoli kromě Daniela.

„Prosím,“ vydechl Christoph. „Jeho číslo... je u telefonu.“

Sevřel jí rukou zápěstí, očima ji prosil. Nemohla ho odmítnout.

„Hned jsem zase u vás,“ vyhrkla.

„Danke,“ poděkoval Christoph a zavřel oči.

Julia listovala v adresáři a prsty tápala po stránkách. Pod Danielovým jménem byl nespočet adres. Austrálie, Amerika, Indie, Itálie. Všechny ty

země byly přeškrtnuté. Kde žije teď? Julia doufala, že co nejdál. Otočila stránku a sevřelo se jí srdce. V Německu. Ve Frankfurtu. Jen sto šedesát kilometrů od Bonnu.

Popadla sluchátko a vytřukala číslo. Hovor naštěstí spadl rovnou do schránky. Odkáslala si a čekala na pípnutí záznamníku.

„Jsem u tvého otce. Upadl. Chystám se zavolat sanitku. Každopádně chtěl, abys to věděl, tak proto volám. Mimochodem, jsem Julia. Tak... sbohem.“

Proboha, blábolila dost zmateně, ale doufala, že Daniel pochopí podstatu sdělení. No, udělala, o co ji Christoph žádal. Bylo na čase zavolat sanitku.

V nemocničním pokoji vládlo ticho. Christophův hrudník se pravidelně zvedal a klesal. Vyšetření na urgentním příjmu trvalo hodiny. Julia dosud nevěděla, co s ním je. Doktor chtěl počkat na výsledky testů a na syna, než jí sdělí víc.

U lůžka visela kapačka, hadička z ní se táhla ke kanyle v paži. Christoph byl starý pán, už když se s ním Julia seznámila, ale až takhle ne: teď chřádl a ztrácel se v seprané nemocniční košili a bílých prostěradlech.

Zatímco sestra kontrolovala monitory, Julia si zašla pro kávu. Kolem automatu se motali další návštěvníci.

Vzala si kelímek zpět do Christophova pokoje a pokusila se otevřít dveře. Tě se zadrhly a Julia se polila kávou.

„Ale ne,“ vykřikla.

Dveře se otevřely. Stál v nich Daniel. Pohled na něj jí vyrazil dech. Měl stejné tmavě zelené oči, připomínající les mokrý deštěm.

„*Entschuldigung*, Julie.“ Rozhlédl se a pak popadl papírové ručníky z držáku nad umyvadlem. „Na...“ Podal jí je. „Promiň.“

Julia si vzala ručníky a dávala přitom pozor, aby se ani letmo nedotkla jeho prstů. Upřeně ji pozoroval. Nejspíš si všiml, jak unaveně vypadá. Poklepala si ručníkem halenku. Hodila se jí jakákoli záminka, proč se na něj nedívat. Poslední slovo, které jí řekl před šesti lety, bylo „Promiň“, a teď tu stál, stál přímo před ní a zopakoval ho znovu.

„To je v pořádku, nedělej si starosti.“ Píchlo jí u srdce. „Takže... jsi dostal mou zprávu.“